

Oponentský posudek na bakalářskou práci:

Tomáš Poříška: Detekce drobných arboreálních savců pomocí otiskových tubusů

Jedná se o dobře provedenou metodickou práci, jejíž výsledky jistě najdou uplatnění v další badatelské praxi. Úvod je stručný a věcný, záběr ale mohl být poněkud širší. Konkrétně bych uvítal obecnější přehled problematiky výzkumu drobných arboreálních savců (např. vertikální distribuce aktivity). K metodice, množství získaných dat, způsobu zpracování a interpretaci nemám zásadní výhrady. Formální úprava je přiměřená pracím tohoto typu.

Věcné dotazy a komentáře:

- Z popisu není jednoznačné, jak často byly tubusy kontrolovány. Předpokládal bych po týdenní expozici, ale formulace v diskusi (s. 30: „již po prvních nocích“) naznačuje častější kontroly.
- Byl nějak zohledněn druh dřeviny při umísťování tubusu a následném hodnocení? Umím si představit, že některé dřeviny mohou být pro drobné savce atraktivnější už proto, že se po jejich kůře lépe šplhá.
- Byly tubusy umísťovány důsledně do hustých tenkých větví (obr. 5), nebo i na silné větve a kmeny? Může to mít vliv na výsledek?
- Souhlasím, že kategorizace stop podle hustoty a čitelnosti je subjektivní. Právě proto by bylo přínosné do metodické práce zařadit i fotografie typických případů pro jednotlivé kategorie. Jakým kategoriím odpovídá situace na obr. 14?
- Kromě stávajících grafů mohl být zařazen navíc i graf ukazující podíl pozitivních tubusů pro jednotlivé druhy na jednotlivých lokalitách. To je dle mého soudu zásadní informace, mnohem důležitější než např. počet stop v jednom tubusu.
- Graf 3 ukazuje podezřele podobné (stejně?) hodnoty SE; není tam chyba? Počítat průměry a SE z ordinálních kategorií je navíc diskutabilní. Kompletní informaci by poskytl např. graf typu skládaných sloupců, kde by byl přímo vidět podíl jednotlivých kategorií namísto průměru.
- Žádám o vysvětlení termínu „efektivita“ (s. 26). Pod tímto termínem si představuji údaj o tom, jaký podíl ze skutečně obsazených lokalit/míst je pomocí tubusů odhalen, nikoli prostý podíl instalovaných tubusů se stopami. Ví se něco o efektivitě tubusů v tomto smyslu?
- Co je známo o velikosti individuálních okrsků u plšika a myšic? Kolik tubusů (vzdálených po 30 m) mohl navštívit stejný jedinec?
- Zásadním výsledkem metodické práce má být vodítko pro následovníky. Proto nestačí poukázat na časovou náročnost metody, aniž by to bylo alespoň přibližně kvantifikováno. Kolik času zabrala instalace X tubusů v daném prostředí?
- Došlo k „napadení“ tubusů lidmi, nebo jinými necílovými druhy?

Drobné formální připomínky:

- Všechny foto mapy by měly obsahovat grafické měřítko, i v případě, kdy jsou rozměry ploch uvedeny v textu.
- Na lokality je třeba odkazovat důsledně stejným způsobem (místní název, kód A/B/C, obojí).
- Není obvyklé číslovat grafy a jiné obrázky odděleně, všechno jsou to obrázky.
- Grafy 1 a 2 by měly zobrazovat kategorie (taxony) ve stejném pořadí.
- Závorková forma odkazů v textu je vhodnější, odpadne problém s (ne)skloňováním jmen citovaných autorů.
- Nedomnívám se, že je vhodné kunu a další lasicovité šelmy řadit mezi „drobné savce“ (s. 9) v obvyklém významu této kategorie.
- Obr. 8 má ukazovat bukovou mlázinu, já však vidím spíše dubové mlázi. Jak je to?

Závěr:

Bakalářskou práci hodnotím jako zdařilou v obsahu i formě a doporučuji ji k obhajobě.

Karel Weidinger

V Luži, 15. 8. 2021